

ZAKLJUČKI posveta in okrogle mize o zaposlovanju, 14.7.2022 na GZS:

Na današnjem posvetu smo imeli priložnost slišati številne informacije in številne predloge, s ciljem, da se stanje in prakse na področju zaposlovanja tujcev v Sloveniji izboljšajo. Dejstvo je, da delodajalci napovedujejo nadaljnjo rast potreb po številu novo zaposlenih. Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje, delodajalci samo v naslednjih 6 mesecih potrebujejo **42.900 novih zaposlitev**. Trenutno je trenutno na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih **53.860 brezposelnih** oseb, priliv v brezposelnost pa je trenutno manjši od odliva.

Zaključke tega posveta bi strnili v dve skupini in sicer:

1. Soočamo se z velikimi zaostanki pri reševanju vlog za pridobitev delovnih dovoljenj, vsaj na določenih območjih, ob nezmanjšanem prilivu novih vlog. Menimo, da je potrebno pristopiti k urgentnemu reševanju nastalih težav, po možnosti s sprejetjem interventnega ukrepa, ki bi se posvetil **reševanju zaostankov in operativni optimizaciji postopkov reševanja vlog za zaposlovanje tujih delavcev**. Obstaja pripravljenost, da se to naredi za visokokvalificirane kadre in podjetja z visoko dodano vrednostjo, kar pozdravljamo, vendar pa tudi na ostalih področjih že dolgo opozarjamo na velike težave, zato menimo, da bi bilo potrebno v tem trenutku pristopiti k interventnim ukrepom širše, pri čemer predlagamo:
  - Uvedba **poenostavljenih postopkov** vsaj za deficitarne poklice, in pri odredbi za deficitarne poklice večje upoštevanje mnenja socialnih partnerjev,
  - Uvedba **uvajalnega obdobja za tuje delavce** – na podlagi preverbe potrdila o nekaznovanosti lahko delavec prične z delom, ostala dokumentacija se preverja v času uvajalnega postopka,
  - Uvesti model vlaganja in odločanja na UE po **modelu A1** (Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije),
  - Začasno naj se **veljavnost enotnih dovoljenj podaljša** iz enega leta na dve ali tri leta, da postopki obnove dovoljenj dodatno ne bremenijo upravnih enot,
  - Zagotovijo naj se možnosti za **oddajo prstnih odtisov** prosilcev tako, da ta postopek ne otežuje zaposlovanja tujih delavcev iz držav, ki podlegajo vizumskemu režimu, v njih pa nimamo diplomatsko konzularnih predstavništev,
  - Zagotovi naj se **sočasna oddaja vlog** za delovna dovoljenja in za enotna dovoljenja za prebivanje in delo,
  - Zagotovi naj se **razširitev možnosti sezonskega dela** še na druga področja dejavnosti, na primer: gostinstvo in turizem, gradbeništvo,

- Preuči naj se možnost sklepanja **novih bilateralnih sporazumov**, hkrati naj se proučijo postopki, ki so trenutno v veljavi in ne prinašajo zadostnih prednosti delodajalcem,
- Proučiti je potrebno tudi postopke **zaposlovanja tujih študentov**, ki študirajo v Sloveniji in se, po dokončanem študiju, v Sloveniji želijo tudi zaposliti.

2. Izpostavljeni so bili tudi predlogi za organizacijske izboljšave:

- Zagotovitev dodatnih **kadrovskih kapacitet** na UE, oz. preuči se prerazporeditev kadra,
- Razširitev **pristojnosti zaposlenih na UE** tako, da se preseže teritorialna pristojnost pri obravnavi vlog,
- Organizirajo se **delavnice in izobraževanja** za odločevalce in delodajalce;
- Omogoči se **elektronski vpogled** v vloge (da lahko vlagatelji hitro in enostavno preverijo status vlog, s čimer se bo zmanjšalo število klicev na UE, ki obremenjujejo zaposlene in še dodatno upočasnjujejo izdajo dovoljenj),
- Predlagamo **triažo že pri zajemanju vlog** – npr. na popolne, nepopolne vloge in triažo na druge smiselne skupine vlog glede na proces odločanja,
- Predlagamo enotni klicni center oz. **enotno Info točko za vse UE**, ki bo v pomoč delodajalcem,
- **Digitalizacija** postopkov, kjer je to mogoče in smiselno.

Predvsem pa apeliramo na pristojne organe, da k reševanju problematike pristopijo skupaj, hkrati pa vsak v okviru svojih pristojnosti poišče rešitve, ki jih lahko ponudi.

* * *

Zahvaljujemo se vsem, da ste bili pripravljeni deliti vaše poglede in mnenja. Pozdravljamo, da je MGRT prevzelo koordinacijo **medresorske delovne skupine**, ki bo usklajeno in urgentno pristopila k reševanju nastalega položaja. Predstavniki gospodarstva ponujamo pomoč pri iskanju ustreznih rešitev, zato, da preprečimo škodo, ki se zaradi pomanjkanja kadra na koncu odrazi ne le podjetjem, ampak vsem nam, celotni družbi.

GZS

Ljubljana, 14.7.2022